

NOVOPOSTAVLJENE ZBIRKE MUZEJA MEĐIMURJA ČAKOVEC

Vladimira Pavić
Muzejski dokumentacijski centar
Zagreb

U sklopu Kulturno povijesnog odjela Muzeja Medimurja u Čakovcu, otvorene su tijekom 1996. godine novopostavljena Ljekarnička zbirka i obnovljeni postav Memorijalne zbirke Josipa Štolcera Slavenskog.

LJEKARNIČKA ZBIRKA

Razvitku ljekarništva u Međimurju doprinijeli su posebice pavlini iz svetojelenskog i štrigovskog samostana iako nisu sačuvani dokazi njihovog ljekarskog djelovanja, odnosno nisu istraživani. Najstarija, za sada, poznata vijest o ljekarništvu na području Međimurja je podatak o čakovečkoj ljekarni "K Zrinskom" iz 1777. godine. Zbog toga Ljekarnička zbirka prezentira ljekarništvo Međimurja od 18. do sredine 20. stoljeća. Osim Čakovca u postavu su eksponatima zastupljena i druga međimurska naselja: Štrigova, Prelog i Donja Dubrava. Uz originalni, historicistički namještaj čakovečke ljekarne iz druge polovine 19. stoljeća izloženo je stakleno i keramičko posuđe, metalni mužari, ljekarnički i laboratorijski pribor, te primjerci recepata za lijekove i reklamni letci međimurskih apotekara. Naravno, i obvezatni metalni reljefni medaljoni s prikazom grčkih bogova Asklepija i Higije, zaštitnika zdravlja i ljekarništva.

Među eksponatima je posebno zanimljiva "Knjiga uputa za liječenje raznih bolesti" iz 17. stoljeća, djelomice pisana rukom a djelomice tiskana, ukrašena lijepim crtežima.

Zbirka je u muzejskom postavu ambijentalno koncipirana i rekonstrukcija je nekadašnje ljekarne. Novoizrađena vitrina uspješno se uklapa u postav kao i simulacija erkeru u koji je smješten ukrašeni stakleni izlog ljekarne iz 19. stoljeća.

Realizacija ovog zanimljivog muzejskog sadržaja vrijednija je tim više što su u hrvatskim muzejima slični postavi izuzetna rijetkost.

Dio postava ljekarničke zbirke u Muzeju Medimurja u Čakovcu
snimio: Bojan Damiš, 1996

Neistraženost pavlinskog bavljenja farmakologijom kao i mogućnost popune zbirke predmetima i dokumentima iz ranijih razdoblja, trebaju biti poticaj za dalja istraživanja ljekarništva u Međimurju.

Dio postava ljekarničke zbirke u Muzeju Medimurja u Čakovcu
snimio: Bojan Damiš, 1996.

MEMORIJALNA ZBIRKA JOSIPA ŠTOLCERA SLAVENSKOG

Memorijalna zbirka Josipa Štolcera Slavenskog (1896. - 1955.), hrvatskog skladatelja, rođenog Čakovčanca formirana je i prvi put prezentirana javnosti 1966. godine povodom sedamdesete obljetnice rođenja i desete obljetnice skladateljeve smrti. Tom je prilikom, skladateljeva supruga iz Beograda poklonila čakovečkom muzeju dio obiteljskog inventara i osobne skladateljeve predmete: harmonij, trautonij, ručno izrađeni teleskop, notni rukopisni i tiskani materijal, fotodokumentaciju, prva izdanja gramofonskih ploča i naročito vrijednu partituru "Pjesme moje majke".

Muzejski postav je bio realiziran u relativno malom prostoru s mnoštvom, uglavnom, papirnate građe. Postav zbirke obnovljen je 1977. godine jer je u međuvremenu zbirka nadopunjena novim zanimljivim dokumentima i gradom.

Memorijalna zbirka Josipa Štolcera Slavenskog
snimio: Bojan Damiš, 1996.

U međuvremenu je valorizirano Štolcerovo djelo u doktorskoj disertaciji Eve Sedak (Josip Štolcer Slavenski, Skladatelj prijelaza, svezak 1 i 2, Zagreb 1984.) koja je iskoristila dokumentaciju i fotografije iz čakovečke zbirke.

Zbog restauratorskih radova na obnovi Starog grada u Čakovcu i pohrane cjelokupne građe za vrijeme rata, zbirka je devet godina bila u depou. Godine 1996., u povodu proslave stote obljetnice Štolcerovog rođenja i 25. obljetnice Vjesnikove nagrade za glazbu "Josip Štolcer Slavenski", Muzej Međimurja obnovio je muzejski postav te ponovno izložio predmete, fotografije i dokumente.

Na žalost, osebujni život i djelo skladatelja, predstavljeni su siromašnim izborom građe reduciranim na hladni, racionalni isječak dok je većina zanimljive muzejske građe Memorijalne zbirke ostala u depou. Nadam se da je navedena šturost samo odjek trenutačnog negativnog dnevno-političkog stava prema skladatelju i da je novopostavljena zbirka intermezzo k muzeološki obrađenom i zanimljivom, ambijentalnom, novom stalnom postavu Memorijalne zbirke Josipa Štolcera Slavenskog.

GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN GALERIJA STARIH I NOVIH MAJSTORA STALNI POSTAV STARIH MAJSTORA

*Snježana Pavičić
Hrvatski povijesni muzej
Zagreb*

Fzložbom "Moderna galerija hrvatske umjetnosti", što je još 1939. godine otvorena na prvom katu stražarskih vrata staroga varaždinskoga grada je prvi postav galerije slika toga našeg slikovitog i lijepog baroknoga grada. Ne samo za lokalnu već i mnogo širu sredinu bio je to važan kulturni događaj koji se tih predratnih godina zbilo najviše zahvaljujući entuzijazmu poznatog muzealca, ujedno i ravnatelja varaždinskog muzeja Krešimira Filića. Ambiciozni je ravnatelj s još nekolicinom zaljubljenika umjetnosti znao dobro procijeniti smisao i program jedne takve kulturne ustanove. Znao je da su upravo umjetnine najvrednija svjedočanstva ukusa, te kulturne i ekonomske moći neke zajednice. Pa iako je za taj prvi postav, zbog malobrojnosti eksponata, trebalo posuditi još nekoliko djela iz zagrebačke Moderne galerije i Akademije likovnih umjetnosti, s vremenom će se broj djela znatno povećati i tematski proširiti na skulpturu, grafike i crteže. Više tu nisu samo imena varaždinskih slikara Režeka, Vojkovića, Merlića i drugih, već je zbirka postala šireg, internacionalnog značaja s djelima flamanskih, talijanskih i nizozemskih majstora, te udomaćenih slikara austrijskoga i njemačkoga kruga.

Rubens, Petar Paul: Helen Fourment, 17. st, ulje na platnu